

Přepis rozhovoru: (Gabriela Brabcová (14671))

Tučné písmo: Tazatel

Obyčejné písmo: Informátor (respondent)

Tak se Vás zeptám, jak dlouho jste na tom úřadu práce?

...hm... 8 let

8 let? A předtím jste dělal co?

Předtím jsem dělal prodavače...

Mohl by jste mi popsát tu svou životní situaci předtím než jste začal chodit na úřad práce?

No...No...já jsem dělal prodavače v Elektrodomě, tam jsem prodával součástky... což bylo úplně na mě... to bylo nepředstavitelný, jako pro mě šílený, protože jako já mám lehkou mozkovou disfunkci, tzn. dyslexie, dysgrafie a dyskalkulie... a počítat jako haléřové položky, což odpory jsou..a kondenzátory..to bylo úplně šílený pro mě...a... prostě baby, které nerozuměly elektronice..televizory prodávaly, magneťáky, rádia a videa

...tak jsem se na to vykaškal a šel jsem dělat..tady..k Žouželkovi, tak tam už jsem byl jakž takž spokojenej, ale pak jsem prodal někomu barevnou televizi a strhli mně prémie a dostal jsem sprda. A ještě se mě ptali, jestli to nebyl můj známěj..a já jsem říkal, „ne, to byl cizí člověk“. Stejně mi to nikdo nevěřil. Prostě jenom pro někoho bylo něco. To bylo jako před revolucí...

Před revolucí....

No a ještě než jsem přijel do Brna, tak jsem prodával v Praze..jako..tehdy to měly Klenoty. Jak jsou dneska bazary, tak tehdy to byly klenoty..a tam jsem byl dokonce vyhlášený jako nejlepší prodavač celých Klenot...celých v Praze ...došel jsem na prodejnu, začal jsem se bavit s nějakým, já myslel, že je to prodavač, a on říkal „člověče, ty tomu rozumíš, nechtl bys tady prodávat?“. Já říkám „Jo..A kdy?“... „Zítřka můžeš nastoupit“..Tak jsem nastoupil, teď mě vzal do skladu, hromada zaprášených magneťáků, televizorů, gramofony...lih, šteteček a už jsem čistil, hlavy, štetečkem, gramofony, vyměňoval, všecko jsem protahoval, domů, vlastní zesilovač, vlastní desky, všecko jsem to vystavoval, pouštěl...já jsem těch čtyřicet gramofonů prodal za týden. A televizory seřídil, na součástky...prodal jsem všecko. Prostě byl jsem vyhlášeným jako nejlepší prodavač...

To bylo v Praze...

...No to bylo v Praze...no a když jsem se přestěhoval do Brna, tak jsem dostal doporučení, tady do Brna, to bylo na Křenový a moje tchýně z Olomouce mi říká, „hele jestli si myslíš, že Tě tady vemou, tak to jsi na omylu. Tady nastoupí mladý člověk a je tady až do staroby.“ Protože tady to je job, prostě, oni mají peněz, no já vím, já měl denně tři čtyři sta, i pět set bokem. Takže to je mně jasný, že je to job. No a jak jsem přišel na tu Křenovou, s doporučením, s diplomem, tam mám „vyhlášeným nejlepší prodavač...no dobře, ale měla pravdu, měla pravdu. Vůbec je to nezajímalo.

No a jaké si myslíte, že byly hlavní důvody, proč Vás nevezali...

Opravdu je to tak. ...Obálku jsem neměl. *Jasně*. To se opravdu uplácelo, je nezajímalo vůbec, kdo co umí, ale uplácelo se prostě, úplatky. Stejně jak s nočním proudem. Tři nebo čtyři roky jsem byl bez nočního proudu, lítal jsem na domovní správu a nic se nedělo...pak jsem seděl u piva v hospodě s nějakým člověkem a bavili jsme se a říká: „Hele to je bývalej ředitel energetickýho podniku jako...promluv s ním...hodili jsme řeč...no a pak jsem šel jak je Královo pole, tam dozadu, Kaštanova, dolů tam nějak, malinká, malinký energetický nějaký

podnik, řek jsem jméno toho člověka, že potřebuju udělat noční proud, přišel jsem dom, a hned jsem to měl. No takhle se to dělá. Známosti a tak dále.

No ale chci říct, myslel jsem si, že tady budu dělat to stejný, no nedělal jsem, tak jsem pak dělal prodavače, a oni pak měli kecý, že nechodím dělat v neděli, teda v sobotu a že dělám jenom na zkrácený úvazek, jako že dělají na mě. Jako že su, že dělám na zkrácený úvazek, já mám jako invaliditu, jo. A oni chtěli, abych pracoval s nima. Že na mě dělají. Já jsem řekl „Ne, vy na mě neděláte, já mám zkrácený úvazek a prostě já nejsem povinej dělat sobotu“. Tak jsem se pohádal s vedoucím, roztrhal jsem před ním ten list, záuční list na prodavače, kterej mi jako dali v Praze, ale nic jsem se nezaučoval, ještě já jsem učil ostatní, aji vedoucího jsem učil, v Praze, když si chtěl něco koupit sám nebo pro známý, tak šel za mnou.

..No a pak jsem ještě prošel spoustou zaměstnání, dělal jsem... pak jsem nastoupil do potravin, tady na Veverí a dělal jsem tam domovníka, údržbáře. Tam jsem dělal všechno možný... pak jsem dělal i v stavitelství, to stejný, taky domovníka, údržbář... jo a víš proč jsem šel z těch potravin? Protože jsem zjistil, že je vůbec nezajímá nějaký údržbář. Dělalí ze mě vola. Já jsem jezdil po celým Brně a dělal jsem jim vola, opravu školky, lavičky jsme dělali, dětský hřiště jsem opravoval... prostě... místo abych se zdržoval na svém pracovišti, na Veverí u potravin, tak jsem dělal, lítal po celým Brně a spravoval jsem jejich všelijaký... no co, jak já Ti to mám říct... jejich prodejny a tak dále... a přitom jsem to měl dělat jen tam na tom úseku, na kterém jsem byl zaměstnán. A když jsem prostě zjistil, že ze mě dělají vola, tak jsem řekl, to já dělat nebudu a šel jsem pryč.

Potom jste dělal co?

To stejný... taky domovník údržbář... tak jsem šel do stavitelství... tam to po určité době začalo být znovu... to stejný... začali se mnou taky zametat... zase jsem jezdil po celým Brně, zase jsem tam musel dělat všude... místo abych se zdržoval na svém pracovišti... *A ještě v nemocnici ne... (ozval se kamarád odvedle)... s těma děckama s tam dělal... V Praze... Tos neřikal ještě.* No tak já mluvím tak v rozmezí... já nevím, tak to bys se musela zeptat... před dvaceti lety, což už je snad moc ne....

No ne, tak možná že by to bylo dobrý. Vlastně vaše původní povolání je jaký... studoval jste jaký obor?

Já jsem nedostudoval.

A co jste studoval?

Slaboproud... protože na mě se muselo vybírat ve škole, v děcáku mi dávali samý starý hadry, hnusný, kradli, ty peníze co nám měli dávat, si dávali do kapsy a dávali nám, ještě snad poválečné zboží. Toho měli narvané sklady. A vždycky když jsem chtěl někam jet... od toho jsem si půjčil gatě, od toho boty... jo... to se šlo na výlety a na mě se vždycky vybíralo, což mi bylo velice nepříjemný, už oblečení nepříjemný, chodil jsem jak šupák, nejhorší šupák, ono to bylo nový, ale říkám, poválečný, takový, eště jak, co jsou dneska takový boty, takový ty bagančata, tak jsem chodil a to byla hrůza... Jsem přijel na Červenou louku a když mě viděli ty kluci tam, říkali „prosím Tě odkud jsi? a já říkám „no z děcáku“...: „no my to známe, tady máme taky kluka“... ten když mě viděl, začal brečet, a říkal pane bože... a hned si mě nákej kluk vzal k sobě dom... dal mi džíny, tenisky, džísbundu, jo prostě, dá se říct, že v té době velice nedostatkový zboží... je a on měl možnost, protože u jeho taty tehdy bourali staré baráky, rušili, dostali za to dost peněz. Ti se o mě starali dobře. Ale tu školu jsem nedokončil.

A vy jste celé to dětství strávil v dětském domově?

V dětském domově, ano, no a potom po internátech, po ubytovnách... musel jsem vždycky hledat nějaká místa... nemoh jsem dělat, co jsem chtěl, protože jsem se musel ohlížet na to, kde je bydlení. Když jsem neměl kam jít, tak nemocnice, to byly stavby, různý podniky, inženýrské, stavební podniky různé, a nemocnice a takové... tak jsem dělal prostě všude tam, kde byly ubytovny. Vlastně jsem dělal dlouho v nemocnicích, neřikám v jedné, ale dělal jsem

v ozdravovně, pak jsem dělal v dětské nemocnici, v Motole, tam jsem byl čtyři roky, na psychiatrii, pak na Karlově, pod Petřínem, prostě jsem v rámci, to byly....

Já se Vás teď zeptám, kdy jste měl vaše první zaměstnání.

Já jsem dělal od šestnácti let....

No dobře. Tak to bylo co.

No prostě mě, kolem sedmnácti let mě, z internátu, šupli zpátky do děcáku, tak jsem do osmnácti let byl pod jejich ochranou. No a tehdy ředitel rozhodl, že budu dělat skláře, že se budu učit, a to jsem odmítl, nemám k tomu žádný vztah, no tak jsem řekl, že nikam nepudu, že radši pujdu dělat. Už mě to štvalo, jak nám někdo vybíral a peníze, a v děcáku, jak jsme měli samé staré hadry, prostě hruza, to opravdu jako... a já když jsem šel z vojny, tak jsem se tam musel zase vrátit, protože jsem tam měl trvalej pobyt. A já neměl v čem... oni mě nechťeli normálně pustit ve vojenským, dom že bych jim to nevrátil, v zimě, v zimě jsem šel v teplákách... vojenských polobotkách, teplákách a teplákové bundě... Když mě viděli, tak brečeli hned... tak mi dali sice hadry, jako dá se říct, normální hadry mi dali, ale i tak to bylo takové, jak drbárna... jsem přišel zpátky do Prahy, kde jsem dělal a když mě viděli, tak hled mi dali peníze, abych se oblékl, no ale tak, říkám, mysleli to dobře, ale no hrůza...

Kdy jste byl v životě do té doby než jste se přihlásil vlastně na ten úřad práce, kdy jste byl nejspokojenější. Třeba finančně...

Těsně po revoluci. Těsně po revoluci.

To jste byl ještě v té Praze?

Nenene, to jsem byl už tady v Brně. To jsem šel vlastně poděkovat vedoucímu, to jsem šel poděkovat... rušili pobočky, Praha to rušila, rušili všechny pobočky a brněnskou taky rušili, tak nejdřív propouštěli starobní důchodce a invalidy. A oni to udělali takovým vychcáným způsobem, že mi okamžitě zvedli plat. Což, já mám částečný invalidní důchod, a já si můžu přivydělat jenom určitou částku. To znamená, že já jsem dělal na šest hodin, a pokud bych tu částku přetáhl, ten výdělek, tak by byl průser. Mohli by mi důchod sebrat. Takže oni věděli, že mě nic jiného nezbyvá, než jako jít. Což, bohužel jsem udělal. ... (cítím tu nespravedlnost) Protože mně nic jiného nezbyvalo. Je to blbý, když člověk dostane ještě víc peněz, má být vlastně spokojenější, ale já jsem nemohl, protože já bych přišel o víc. Jo, tři stovky navíc, co voni mně dali, nebo čtyři, tak vlastně, já bych přišel o daleko víc. Takže, tak jsem odešel a říkal jsem si „Z., co budeš dělat... tak, je mně jasný, že mně nikdo nepomůže“. Musel jsem se rozhodnout, co budu dělat... no co, za čokolády, za cigára, dělala ze sebe vola, proč to neděláš profesionálně, nooo... okamžitě, zkontaktoval známý, tiskopisy jsme vydali, vydal čestný prohlášení, že nebudu nikomu sdělovat diagnózy, že se každém chce léčit dobrovolně, každém to podepsal a už jsem nastoupil. A makal jsem a makal, makal jsem tak, že jsem nevěděl z které do které. Okamžitě se to rozneslo, protože tady nebylo moc léčitelů tehdy, kdo nebyl u léčitele po revoluci, ten měl pocit méněcennosti, komplexy... „Ty nemáš žádnýho léčitele? Já znám dobrýho. K tomu běž a tak dále (důraz na známosti). Lidi byli pobláznění, viděli něco novýho, a ještě kdo uměl, tak ten úplně byl perfektní. Já jsem to uměl. A já jsem to uměl už od dětství... život Ti připraví situaci, kdy se prostě musíš rozhodnout a to mi bylo čtyřicet tehdy, kolem čtyřiceti mně bylo, a rozjel jsem to... inzeráty, lidi, a tak dále, ani inzeráty jsem nemusel dávat (chvástá se, předvádí, když ho někdo natáčí...?)... prostě jednoho jsem vyléčil a on poslal dalších dvacet lidí... já jsem někdy měl pět šest lidí, aji deset... aji tak jsem to nezvládal, to byla hrůza, já jsem byl třeba na tři roky, já jsem tři roky dělal třeba jenom Kooperativu. Jenom Kooperativu prostě. Nejdřív celou Kooperativu, barák a jejich příbuzný. Každém má matku, sourozence, já už jsem nevěděl, kde... prostě to byla doba... to byla zlata doba... to jsem vydělával sto padesát tisíc měsíčně.

A to byl kterej rok? 1991?

Noo... rok po revoluci. Protože já vím nějak, že po té revoluci jsem dělal ještě v té Laboře, to mě tam ještě zastihlo, no a potom mi nabídli vyšší plat, jenomže já jsem to nemohl přijmout,

vlastně slušně mě vyhodili a vzali si tam někoho na plnej úvazek... no já říkám.. slušně mě vyhodili... a protože my invalidi jsme pod ochranou. Nás nemůžou vyhodit jen tak (!!!), museli by to nahlásit na pracák a muselo by být „závažné porušení pracovní kázně“, což tam nebylo“ (jak barvitě popisuje vztahy a situaci pře revolucí...)... no a tak mě slušně vykopli (jak to pořád opakuje). A tak jsem začal...

A to jste měl jako regulérní zaměstnání?(léčitelství)

Kdepak... to je právě problém..protože..vlastně já jsem to dělal..nikde nebyly ještě nějaký...jak to mám říct...

Nějaký prostě regule...

...nic...i za komunistů se to dělalo na černo, bylo jich málo, ale už tehdy léčili, a chodili k nim papaláši z ministerstva a z...všichni. Tam se...Štrougal...(politika???) ale nikdo nic proti tomu neměl...to byla taková divoká doba....

Jasně, to byla divoká doba....

Divoká doba...noa každý si dělal co chtěl, a můj kamarád si vzal za tři miliony půjčky, nevím, jak to stihl prostě, prostě půjčky se dávaly, po milionech, jo, prostě byla to taková divoká doba, no...dlouho jsem to dělal, co já vím, čtyři roky? Takhle jsem to dělal dlouho a moje známá, kterou jsem právě léčil, mě upozornila, že pokud se chci vyhnout nějakému průseru, že bych si měl udělat nějaký papíry...takže já jsem šel...pch..ňákej pracák...nezájem...

To jste byl vedený na úradě?...

...Ne, nic, na žádnéj pracák jsem nechodil, nebral jsem přídavky, nebral jsem podporu...nic..mně to nezajímalo. Koho by zajímaly ňuká přídavky, já měl já nevím, sto dvacet tisíc měsíčně, někdy aji víc, to bylo směšné, ale...jako kvůli tomu průseru, abych neměl průser, jsem se přihlásil na ten pracák a voni mně ještě zaplatili kurz. Masérský. Ale pozor...už jsem to dělal, udělal jsem si živnost'ák, no, živnostenském list, masérský kurz jsem si udělal a už jsem měl živnost. Už jsem to dělal legálně. Kontaktní a bezkontaktní léčba. To znamená přiložení ruky na rameno, na záda, můžu masírovat, klasickou masáží...takže takhle. Dlouho jsem nemohl dělat na černo, aby sem neměl průser, měl jsem tady kamarádku (jak má všude kamarády...) a ta mě na to upozornila, že bych mohl mít průser právě. Říkala, co kdyby Tě někdo udal, ale nestává se to, že by mě pacienti udali, pochybuju, že když někomu pomůžeš, co Ti za to udělá, i když člověk...nikdy neví...ale udělal jsem si živnost'ák a takhle jsem makal na živnost'ák a dělal jsem to asi čtyři roky na ten živnost'ák....

Hm, a potom...

Ne, já jsem s hrůzou zjistil, že asi zase že je mi živnost'ák na nic, protože já mám zase omezené podmínky, protože já jsem v invalidním důchodu, částečně, teda zase vydělat jenom určitou částku, tzn. Že já nemůžu být podnikatel, já nemůžu vydělat padesát, sto tisíc měsíčně...to by byl průser..Jo, takže jsem to zrušil, po dvou letech, no...a od té doby jsem tam vedeném (na UP)...

Od té doby jste tam vedeném a to léčitelství děláte jako....

Ne, já práci hledám, hledám pořád, protože já chci něco dělat, a tohle bych měl jen jako..

Takový koníček..

Ne, ne, bokem, protože já chci mít výběr. Přijde ke mně člověk, já se na něho podívám a zjistím, že je to pěkněj hajzl a já ho musím léčit, protože nemám peníze. Protože jsem chudej. Protože já má tři tisíce šest set důchod, a to je strašně málo, to není ani na nájem. No to je tak na ten nájem. A když zaplatím nájem, nic už mi nezbyde. Jako žádná koruna. A takže já bych chtěl mít právě na výběr, tebe vezmu, tebe nevezmu, ty si to prostě nezasloužíš, já tě opravím a ty budeš ještě větší hajzl (jakási spravedlnost?)...takhle bych Ti to řekl. A teď mi nezbyvá, teď denně porušuju zákony karmy, prostě radši léčím i ty, co si to nezaslouží, a proto já bych chtěl dělat, ale nemůžu. Nikde mě nechtějí. Kamkoliv přijdu, třeba telefonicky „máme volný

místo, ano, máme“, přijdu tam a „už je obsazeno“. Tady místo maséra, zavolám a oni „máme místo maséra, máme.“ Přijdu tam... a to je všude... všude zavolám a pak tam přijedu...

A v čem myslíte, že je ten hlavní problém?

Ježíši..to se..já...věk určitě, věk tam hraje důležitou roli dneska asi, vezmou dvacetiletého kluka a ne padesátiletého starce....

Možná třeba u toho maséra...když jste starší...mohl byste mít více zkušeností...

No ano...ale to není problém. Problém je v tom a to je barva. A všichni to víme, co je rasismus a nedá se prokázat.

A vy jste jaké národnosti?(trochu naivní otázka)

Nebudu to komentovat. To nemusí nikdo vědět.

A co si myslíte o situaci tady v české republice právě jako ohledně toho rasismu.

Jako v práci? No tady je xenofobie..tady je aji xenofobie aji rasismus. A při zájmu o zaměstnání to platí dvojnásob. Když jdou dva lidi, kteří mají stejné vzdělání, tak ani se nemusím ptát, koho vemou, tmavého nebo světlého. (předsudky). No světlého. I když ten tmavej může být stokrát lepší, dokonce musí, to už je zákon, prostě, v tomto světě, musí být lepší a prokazovat daleko víc schopností než ten světlejší. Jakou výhodu má světlý? Protože mu stačí už jenom to, že je bílej. No ale MY se musíme daleko víc snažit a musíme být daleko lepší než ty ostatní abychom vůbec přežili. Jo. A stejně nás nikde nechtějí. Prostě v Praze, Praha byla dobrá v tom, že tam byli zvyklí na cizince, proto by to tam takovej problém asi nebylo, třeba jako na takovým maloměstě, jako v Brně. Ale tady jsou ty problémy velké a lidi na to nebyli zvyklí a tady bohužel ta xenofobie je velká. V Brně. Kamkoliv přijdu, říkám, můžu dělat vrátnýho, u bezpečnostní agentury, potkal jsem tam známého a říkám „nebylo by tady místo? I pro mě?“ „Nenene, tady už jsme dva“. Každý si to hlídá... Stát ale musí zaměstnat určitéj počet invalidů, jinak dostane pokutu. Stát vlastně dává státu pokutu. Pokud nezaměstná státní podnik určitý počet invalidů, tak má problém, dostane pokutu. Tak jsem si říkal, že já bych se šel podívat tady na Jakubský náměstí, jestli tam není nějaký volný místo vrátného jo nebo něco, mně říkají „tam nechod“, všechno obsadili“. Takže je s tím problém, chodím na pracák, speciální pro invalidy, v Králově poli, vedle Semillasu, a není vůbec šance, ona mi rovnou říká paní, že není, fakt. Prostě ona ta práce skutečně není, jestli dřív byla a říkalo se, že kdo chce dělat, že bude prostě, to už není dávno pravda.

Já se zeptám...

...moment, mně to vypadlo (chtěl něco říct).....mně by to nevypadlo, ale vzpomněl jsem si na to sluníčko...že je o dvacet procent snižená ozónová vrstva. Že to je docela nebez...to je o život už...Ony jsou taky rády, že mají práci, ty baby tam, takže Vás posílají od čerta k ďáblu. Aby vykazovaly nějakou činnost. Prostě posílá mě na úplně zbytečný místa, jenom aby vykazovaly, že něco mají (pořád ta politika, poměry, hodnoty). Aby si to místo taky udržely, jo. Prostě je to o ničem, prostě vůbec to není žádná podpora v nezaměstnanosti a kdyby, kdyby ta podpora byla, teď tomu oni říkají, že začínají dělat nějaký projekty, pro Romy, že budou zaměstnávat...firmy...to je...tomu se...

Pozitivní diskriminace?

Pozitivní diskriminace ano. Že je prostě musí povinně zaměstnávat. Takže jako...určitě uznávám, přestali by krást...(mluví o Romech jako o jiných,„nadřazenost..) a fakt..nedělali by žádný bordel. V pohodě. Nemají práci a kradou všude, kde se dá. Železo, tratě, všechno kradou (smích)...

Myslím, že bude bouřka za chvíli...

...no za chvíli. ...No takže vůbec nemám možnost sehnat práci, já musím dělat vsedě, v klidu, nemůžu dělat fyzicky namáhavou práci, což je velký problém, takže jako, a když už teda něco je a já si tam zavolám, jako sám se ptám, sám si vyhledávám, říkám „Mírku, sežeň mi něco, kde to je“ a on říká „na dominikánské“ a on říká „tam nechod“..“ a já bych tam klidně šel, já bych to místo vrátnýho klidně vzal (nechá si radit?), práce, já bych si tam psal články u

toho. Já jsem dělal telefonistu v Laboře, já jsem tam napsal tři knihy, jako, moje známá mi je ukradla všechny (se zase trochu chvástá ne...)... četl jsem tam odborný psychologie a psychiatrie a Junga, prostě všechny čísla jsem znal nazpaměť, ani jsem se na ty čísla už ani nedíval, no a psal jsem si dál... (zasněný...romantismus...)... a nikdo mi nenadal... ale není práce... všechno obsadí bezpečnostní agentury... chtěl jsem hlídat se psem, bezpečnostní služba...

Tak to oni berou zase ty mladší...

Ale oni by mě vzali, ale já jsem nechtěl toho psa. Pěkná potvora. Nebo mi takovou práci nabídli, jako že to nemůžu přijmout. Za třicet korun na hodinu. To mají Ukrajinci víc...

Hm, tam mají hodně málo...

Třicet korun na hodinu a ještě dělat od šesti do šesti (není trochu vybírávej a vyhýbavej?)... A pozor... Nee někde být vevnitř se psem, prostě chodit, chodit, v bundě, jako v nějakých stavenišťích obrovských, jen tak v zimě, v dešti, to by se mi nelíbilo.

... Prostě nikdo o tom moc nemluví, ale každopádně je tady pro mě, extrémně pro mě, já to cítím nejvíc, skutečně cítím, na každém kroku, nejenom diskriminaci, jak pracovní, ale i v chování, jó, tady jsem šel do na Lidické do Eurobaru a barmanka prostě odmítala mi nalít. A já jsem se zeptal proč? Protože jste tady dělali bordel (používá často přímou řeč). Já říkám. Já jsem nic nedělal, oni dělali, já jsem seděl vedle. (rozlišení My a oni). To jsem nedělal já. Ale tys seděl vedle, tak Ty dostaneš taky. No a to stejný se stalo v Merlinu, tam mi rovnou řekli, že mi nedají a nedali mi ani odpověď, proč mi nedají. Jsem tam seděl a nikdo si mě nevšímal. Nikdo mně nic nedával, jsem tam hodinu seděl, tak jsem se (popisuje zážitky) šel zeptat, „dostanu něco?“ a oni „my vám nic nedáme“. Černým hubám nenalíváme mi řekli. Já říkám jakým černým hubám... Černočům, cikánům, Arabům... „No těmhle všem“. Seděl tam vedle mě kluk a říká „Co ty jsi zač?“...no já říkám: „No moje maminka je Romka a tata je „Žid“. „No tak řekni, že jsi Žid“. „Pane výčepní, on je Žid!“ Sám mi to řekl „počkejte, já se jdu zeptat vedoucího“. Za chvíli se vrátil a říká „Židům můžeme nalejvat“. (pražské chvástání..vždycky mu někdo pomůže...?)...No... Ani mě neviděl ten vedoucí. Já jsem s ním chtěl mluvit, ať mně ho zavolá... No pivo jsem dostal a už jsem tam nikdy nevstoupil. Přesně jak říkám, nelez tam, kam nemáš. Kde tě nemají rádi. Proč bych tam já lozil a ještě podporoval podnik. Abych já tam nechával svoje těžce vydřené peníze. Kašlem na ně. Nejde o to, jak vypadám, ale o to, co ve mně je a jak se chovám. Já jsem hodnej, slušnej člověk a mrzí mě, že takový hovada se snaží mě vždycky srážet... to se jim stejně nepovede... nepovede se jim to..nikdy..(mysticismus...)...já jsem velice silnej. I když se zdám slabej, jako fyzicky, tak já jsem velice silnej. Ale už jsem prožil takovej život tvrdej, že mě nic nepřekvapí. Jo, od šestnácti let sám se žívím, já se šatím, jo a takové zkušenosti co jsem zažil... ostatní chodili na pivo a já jsem si četl, vzdělával jsem se... já jse říkal „nesahej na mě“... a oni „to si myslíš, že jsme lepší než ty?“...já říkám „Proč já jsem lepší?“... Já jsem si četl, oni se vrátili z hospody, já jsem si četl, vzdělával jsem se, sám pro sebe, protože jsem věděl, že jsem někde udělal chybu, v tom děcáku, protože, tam nás jenom týrali a mlátili a já ještě vzteky na to „když mě budete mlátit, tak se nebudu učit“. Bohužel, já jsem pochybil proti sobě.

To člověk pochopí až později...

Později, ano... a mrzí mě, že mi to vzdělání někdy chybí, a když člověk nemá vzdělání, tak nezežene práci. Tím je to vlastně horší, jo, a dneska... jak bych to řekl... v kapitalistickém systému, pokud nemáš vzdělání, tak prostě (chápe svoji situaci a chyby) jsi úplně.. v prdeli...

A jak byste třeba porovnal ten minulý režim s dnešním kapitalistickým? Nebo jaké jsou výhody toho předchozího...

... Ne, nejsou výhody, ne. Ne já si vůbec nestěžuju.

Přístup státu a sociální politiky...

...ne, to je hrozný, to jako je hrozný, proto se nerodí děti, právě proto. To je hrůza....

Nějak to rozeberte trošičku...

No proč dnes se nerodí děti... protože by je neuživili. Však kolik stojí jedno dítě. Do deseti let, pak tam je dvanáct, patnáct, osm... ano, na dvacetiletý dítě, který chodí do školy, je napsána částka osm tisíc. Tak kdo dneska chce děti? Kdo to má uživit? Ptají se těch matek? Kolik dají za toto, kolik dají za to, kolik za to a tak dále? To je hrůza...

Já jsem myslela spíš jak se choval ten předchozí režim k vám, třeba jako k člověku, kterej má ten částečný invalidní důchod a jak se ten systém chová dnes... jestli jsou v tom nějaký rozdíly...

Jak se choval tehdy?... Jo dobře... dobře...

...byly třeba nějaké výhody větší než dnes?

Výhody... nebyly... Byly. Jediná výhoda byla, která dneska není. Byty. Byty. Byly byty. To znamená, že pokud, kterej jsem celej život bydlel po ubytovnách, tak jsem vlastně podepsal v „Motorletu“ smlouvu na deset let a měl jsem tam dostat byt. Mezitím jsem onemocněl, dali mě do plnýho invalidního důchodu... takže to všecko padlo. Jenomže JÁ!, člověk, který myslí za dva, jsem měl podepsané dvě žádosti, jednu u podniku, jednu na Praze 5. Když ti mně řekli, „ne, my ti byt nedáme, tak já jsem šel na Prahu 5. „Cože..?“...“Vy jste měl dvě žádosti na byt?“...“No to ano neříkejte nikomu! Nemůžete mít dvě žádosti“... (mohl by vyprávět pohádky...)... No a měli jsme byt v Praze...

A to už jste byl ženatý a měl děti?

...Ano, byl jsem ženatý a měl dvě děti. Ano, manželka čekala, a pak se to narodilo, no a čekali jsme, až se to vyrodí, nebyl byt, tak ona s tím předtím byla ještě v Olomouci. ....

Hm, žena, pochází z Olomouce...

z Olomouce ano.

Ještě se zeptám...

Mmm...

Pardon, tak povídejte.

Noo, tak já jsem měl vlastně plnej důchod 1200. Dvanáct stovek plnej invalidní důchod...

To bylo kdy?

...Měl jsem třicet jedna let. Okolo třiceti. No nechtěli mi dát novomanželskou půjčku, že jsem starší třiceti let. Takže tak nějak. A takže. Holej byt jsme měli, a za dvanáct set dvě děti...

Kolik bylo dětem ?

Po roce jsou, takže rok a dva roky. Což velice těžká doba. Pro mě.

A tehdy jste vlastně začal dělat v té Praze v těch Klenotech...

Ne.. právě já jsem byl v tom invalidním důchodu a pak jsem začal dělat. A hned jak zjistili, že tam dělám, měsíc na to mi přišel papír, že mi odeberají plný důchod a dávají částečný. (a co se divíš??). To musel někdo nahlásit, že dělám, tak mi dali částečným, dvanáct set plnej, tak teď mi dali jenom šest set. No (smích), už chci vidět, jak vyžijete s šesti stovkami na celej měsíc a ještě dvě malé děti.

No tak v té době byly taky platy jiný u všech..všeobecně...

...normální platy byly 2700 (jak všechno ví...), kdo měl tři tisíce, to byl slušnej plat. Průměrnej. Průměrnej. Díky bohu jsem... neměl jsem tam velký plat, 2700 nebo kolik, alee... každým den jsem nosil dom 300-500. Protože tomu jsem schoval video, tomu barevnou televizi, tomu magič, tomu věžičku, „co chcete?“...“jednu tady mám..a za dva dny musí ven“...“co že sháníte pane?“...“počkejte“...“tak mi schovejte, přijdu. Přišel ... tady máš... dvě stě...

Tak to v té době bylo docela dost peněz...

Joo, šak já říkám, to byla velice dobrá doba pro mě. No a pak jsme se přestěhovali sem do Brna.

A to jste se stěhovali vlastně proč, do Brna?

No kvůli bytu.

Dostali jste byt?

No, my jsme neměli na vybranou. My jsme měli větší byt, jo Praze, než máme teďka, to byly vlastně dva byty, my jsme je probourali a dali tam dveře... ale tam nic nebylo. Tam nebyla voda v bytě, tam bylo takové to umyvadlo, jak v staré baráky, litinové umyvadla, jenom na chodbě to teklo, jo tak to tam bylo, jo takže přišel instalatér, nastavil vodu, natáhl vodovodní trubku, dal tam malinkém plynovej ohřivač německej, DDR (úsměv), měli jsme malá miminka, tak jsme potřebovali teplou vodu, že, no a nechal jsem všechno na vlastní náklady, tzn. Trubky rozvést po celém bytě, vafky jo nebo ňuká topení, my jsme bydleli v pátým patře, takže ty trubky... jak to mám říct... ty roury nebyly moc drahé, to bylo tak na tři metry... a tak jsem si už všechno plánoval... už jsem to měl udělaný a pak přišla tchyně s tím, teda že má 2+1 v Brně, druhé kategorie. Byli jsme se podívat, viděli byt, byla vana, teplá voda, bojler a už jsme tady od té doby.

No a potom se situace jak změnila...když si na to vzpomenete, jak jste přišli z té Prahy, v čem byla ta hlavní změna.

Tak já jsem si tady do dneška nezvykl. (Využíval sítě kontaktů, dokázal rozpoznat výhody minulého režimu)... Já jsem byl nedávno v Děčíně kvůli dědictví, protože mi umřela matka, já už jsem chtěl, jsem tam byl se ženou, „Praha hlavní nádraží“, teď jsem byl rozespalej a říkám „jdeme dom“, já jsem si myslel, že jsem doma.

Takže vy jste spíš Pražák...

Joo. Vždyť jo. Však jo. Protože já jsem tady nic nezažil. (Adaptace na nová místa...).

Takže vy jste tady vlastně od svých...od svých čtyřiceti let?

Od čtyřiceti let no. Né, ne ne, od čtyřiceti ne, asi od třiceti pěti.

A dnes je vám kolik?

52.

Vy jste říkal, že jste byl vlastně vyřizovat dědictví po mamince...Takže vy jste zažil své rodiče, i když jste byl v tom dětském domově?

...Né, né, jenom matku. Jenom matku a jen jsem se na ni podíval a jel jsem. Jsem to čekal samozřejmě... úplně zaostalý... neumí číst a psát... hrůza... prostě hrůza.

Takže ona vás nikdy nevychovala?

Né, ona se mě rovnou zřekla. Normálně teďka, jak jsou teďka ty boxy, jak to testujou, se tam dá děcko, tak ona mě nechala rovnou v nemocnici, jak sem se narodil, tak mě tam nechala. Vzala si jako peníze od mého jako... jak to mám nazvat... tchán to nebyl... prostě ten co jí udělal... ten tatínek. ...

Otčím...

Né, to nebylo nic. On mě jenom udělal. A on potom řekl, aby ona neuváděla nikde jeho, vzala si dvacet tisíc od něj a nechala mě rovnou v nemocnici. Což v roce 52 bylo dvacet tisíc strašně moc. To vám řekne každěj.

A kde se ve vás vzala taková ta touha se vzdělávat a být lepší než ostatní...

Samo. Samo od sebe.

Možná jak máte ty schopnosti léčitelský, tak to tak jako samo...

Samo od sebe. Vždycky jsem chtěl být lepší než ostatní. Ve mně je vlastně ta soutěživost pořád. Vždycky chci být lepší. To říkám vždycky všem svým známým, že umím toho strašně málo a život je strašně krátkej, a aby člověk věděl hodně, kdybych tady žil do osmdesáti, pořád budu vědět strašně málo.

A co byste si tam přál ještě v životě dokázat? Jaký je takový váš nějaký sen..

Být úplně nejlepší léčitel, nejdřív v Evropě, potom na světě. Moje filozofie, ..mír, láska, pomoc. Pomáhat lidem. A ještě výhru, velkou výhru, sázet nemůžu, protože když začnu sázet, přestane se mi dařit, a v tom je právě ta karma, ty peníze bych nepotřeboval pro sebe, ale postavil bych si přírodní sanatorium a bylo by to zase pro pomoc lidem. Jó, že bych tam vlastně bydlel, dole by byla ordinace, lůžka, nahoře bych byl já, pozemek, kde by cvičili jógu.

Jo a abych nemusel od lidí brát peníze, abych byl dostatečně bohatý a abych od nikoho nemusel nic brát, jen nějakou symbolickou částku (ušlechtilé).. To by mě nejvíc těšilo. I do toho nejchudšího člověka si musíš vzít nějaký obnos, jinak by si nevážil zdraví. Kdyby se za zdraví víc platilo, lidi by si ho víc vážili. To znamená, že oni si musejí vzít aspoň něco Malého, aby ten člověk to nedostal úplně zadarmo. Cokoliv, kdokoliv dostane něco zadarmo, tak si toho neváží. No, a takže já bych si určitě bonus vzal, malej, říkám malej, ale abych byl nezávislej, to znamená že... to je ta nezávislost no. Já bych si peníze měl proto, abych mohl pomáhat lidem. To znamená, nic nechci pro sebe.

Jak je to s vaší současnou finanční situací?

Jsem naprosto chuděj, protože nejsem schopen dělat podvody (?)..protože kdybych to uměl, tak jsem bohatěj, ale..morálně se mi to velice příčí, když čtu ty inzeráty, když jsou nějaký, regena, meduňka a spirit... a když tam čtu ty inzeráty..“na dálku vám předělám DNA nebo na dálku vás vyléčím bez vašeho vědomí a takovéhle kecy a...na dálku vám nabiju vodovod a z vodovodu vám poteče léčivá voda..a do smrti..na mě jde hrůza...no a kdybych tam ty inzeráty dával, tak mám příliv pacientů a hodně peněz a jsem bohatěj...ale právě...mně se to příčí...*konec kazety*.